

РЕШЕНИЕ

№ 1225

гр. София, 12.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в публично заседание на 06.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **8437** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на И. П. И., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 2153-21-239 от 07.08.25г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е отхвърлена жалбата на И. П. И. срещу Разпореждане № [ЕГН]/56/ от 15.07.2025 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

В жалбата се твърди, че обжалвания акт е незаконосъобразен, постановен в нарушение на материалния закон и несъответстващ с целта на закона. Моли съда, да отмени оспореното решение и преписката да бъде върната на административния орган със задължителни указания по прилагане на закона.

В с. з., жалбоподателят, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Д., която поддържа жалбата на наведените в нея основания.

Ответникът– Директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуалния си представител юрк. П. оспорва жалбата като неоснователна. Излага подробни аргументи в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска Градска прокуратура –редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

От фактическа страна:

Със Заявление вх.№ 2115-21- 4046 от 25.06.2025 г. И. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към заявлението е приложила изискуемите удостоверителни документи, съгласно чл.2 от НПОС.

По представените към заявлението документи длъжностното лице по „ПО“ е установило, че И. И. има осигурителен стаж за времето от 19.05.2003 г. до 25.06.2025 г. като военнослужещ към Министерството на отбраната (МО). Пенсионният орган е зачел осигурителен стаж, както следна: 22 години, 01 месец и 07 дни, като военнослужещ по Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ зачетен за първа категория труд; 6г. 3м. и 2 дни от трета категория труд. Общия осигурителен стаж превърнат в трета категория труд е приел че е в размер на 43 години, 1 м. и 5 дни.

Към датата на подаване на заявлението – 25.06.25г. И. е навършила 51г. и 1 ден, като сбора от осигурителен стаж и възраст е 94 г., 1м. и 6 дни.

След като е констатирано, че заявителката не е навършила изискуемата възраст по чл.69, ал.1 от КСО и няма недостигащ стаж, като военнослужещ по ЗОВСРБ; длъжностното лице по ПО е приело, че не е налице хипотезата на чл. 18, ал. 4 от НПОС за отпускане на исканата от И. лична пенсия за ОСВ по чл; 696, ал. 1 от КСО.

С разпореждане № [ЕГН]/56/ от 15.07.2025 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, на основание чл.69, ал.1 и чл.696, ал.1 от КСО и чл.18, ал.4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж е постановен отказ за отпускане на исканата пенсия.

Разпореждането е обжалвано от И. по административен ред, като Директора на ТП на НОИ С.-град се е произнася с Решение № 2153-21-239 от 07.08.2025г, с което на основание чл.117, ал.3 от КСО оставя без уважение жалбата.

В съдебното производство е приета административната преписка. Жалбоподателят не е направил доказателствени искания и не са приобщени други доказателства.

Правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-239 от 07.08.2025г на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/56/ от 15.07.2025 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване, са издадени от материално и териториално компетентни органи съгласно разпоредбите на КСО и представена по делото Заповед № 1015-21-247/04.12. 2018 г. на директора на ТП на НОИ –С. град, с която А. С. – началник на сектор „Отпускане на пенсия-втори“ е определен за длъжностно лице, на което е възложено ръководството на пенсионно осигуряване по смисъла на чл.98 ал.1 т.1 и ал.2 и чл.99 ал.1 от КСО.

Спазени са законовите изисквания на чл.59 ал.2 от АПК за форма на акта, като същият съдържа фактически и правни основания, изложени са подробни мотиви.

В хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

В случая е безспорно, че И. като държавен служител по ЗМО попада в персоналния обхват на чл.69 ал.2 от КСО. Не е спорен и факта, че жалбоподателката не е навършила 54 години и 4 месеца, която възраст е изискуема, за 2025г. съгласно правилата на чл.69 ал.9 КСО, за да може да придобие право на пенсия по чл.69 ал.1 КСО.

Спорно е обстоятелството, приложима ли е в случая разпоредбата на чл.69б ал.1 КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 69б, ал. 1 от КСО лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия: навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Следователно правото на пенсия по чл. 69б, ал. 1 от КСО е съвкупност от три условия - определена възраст, минимално необходим стаж от първа категория труд и необходим сбор от навършена възраст и осигурителния стаж.

За да откаже отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, пенсионният орган е приел, че тя не отговаря на условията за пенсиониране, по чл.69б ал.1 КСО, като формалното съответствие на изискванията посочени в тази норма, не са основание за отпускане на пенсия, тъй като водещ е характера на действително заеманата от жалбоподателката длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПТКП /отм./ и НКТП. Твърденията, че нормата на чл.69б ал.1 КСО предвижда по –благоприятни условия за пенсиониране на лица, упражняващи тежък физически труд на изчерпателно изброени длъжности, между които не са държавни служители по чл.69 ал.2 от КСО, включително и държавни служители по ЗМО, какъвто е и настоящия случай, не намира опора в закона.

От така събраните по делото доказателства по делото се установява, че оспорващата не отговаря на законовото изискване за навършена възраст по чл. 69, ал. 1, във връзка с ал. 9 от КСО. Жалбоподателката обаче отговаря на законовото изискване за възраст по чл. 69б, ал. 1, т. 1, т. 2 от КСО, което съгласно съдържанието на посочените разпоредби, за 2025 г. следва да бъде 51 години и има сбор от осигурителния стаж и възраст 94 години.

При наличие на хипотезата на чл. 69б КСО правото на пенсия следва да бъде зачетено.

Както бе отбелязано по-горе жалбоподателката има навършен осигурителен стаж и възраст изискуеми по силата на чл. 69б ал. 1, т. 1 от КСО за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за това, че има най-малко 10 години положен труд при условията на първа категория като държавен служител по ЗМО.

Съдът намира, че нормата на чл. 68 от КСО е обща и се отнася за всички останали граждани, които не попадат в специална категория като тази на жалбоподателката – на държавен служител по ЗМО.

Разпоредбата, която е обосновала обжалвания в настоящото съдебно производство отказ е тази на чл. 18, ал. 4 от НПОС и сочи, че: "Лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО, поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионира по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО.

"

Трайната съдебна практика на административните съдилища и на Върховния административен съд е, че нормата на чл. 18, ал. 4 НПОС има указателен характер и е в противоречие с нормите на чл. 69, ал. 1 от КСО и чл. 69б, ал. 1, т. 1 от КСО, поради това че въвежда нови правила, различни от предвидените в нормите на КСО. При наличие на установеното противоречие на чл. 18, ал. 4 от НПОС с чл. 69б ал.1, т.1 от КСО, на основание чл.5, ал 1 от АПК следва да се приложат нормите на КСО като нормативен акт от по-висока степен от наредбата в кореспонденция с предписанието по чл.15, ал.3 от Закона за нормативните актове. Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС не е пречка за приложението на чл. 69б, ал.1, т.1 КСО при наличие на навършена възраст и осигурителен стаж. Жалбоподателката е изпълнила условието за осигурителен стаж по чл.69, ал.1 от КСО, но не е навършила изискуемата по тази разпоредба възраст и от съдържанието на цитираната подзаконова норма на чл. 18, ал. 4 от НПОС става ясно, че за да може да се пенсионира по чл. 69б ал. 1 от КСО трябва да не ѝ достига осигурителен стаж по чл. 69 от КСО /а не, както в нейния случай да не ѝ достига изискуема възраст/, т. е. поставено е условие за приложението на една от двете законови разпоредби, какъвто ограничителен избор не е предопределен от самия кодекс.

Разпоредбата на чл.17 ал.2 НПОС, в която се посочва, че осигурителния стаж по чл.69 КСО се зачита за първа категория труд, означава че трудът е от първа категория, а не че е от друга категория, но за нуждите на осигурителното право, ще се третира като първа категория. Такива разграничения не са направени в нормативната уредба и тълкуване в такъв смисъл противоречи на целта на закона. В този смисъл е трайната практика на ВАС - Решение № 2259/18.02.2021 г. по адм.дело №10189/2020 г. по описа на ВАС –VI то отделение, решение № 7109 от 11.06.2024 г. по адм. д. № 11052 от 2023 г., и в решение № 2291 от 18.02.2021 г. на ВАС по адм. д. № 9879/2020 г., в които е посочено, че норми от подзаконов нормативен акт като чл.18 ал.4 и чл.17 ал.2 НПОС не могат да преустановят действието на норми от по –висок ранг, каквито са чл.69 и чл.69б КСО . Обратното би означавало, че законодателят е предвидил неравноправно третиране на лицата по стаж и възраст, което е в противоречие с разписания в чл. 3, т. 3 КСО принцип на равнопоставеност на осигурените лица, както и останалите принципи по чл. 3 от КСО, изискващи държавното обществено осигуряване да се осъществява при спазване на задължителност и всеобщност на осигуряването, солидарност на осигурените лица, равнопоставеност на осигурените лица.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателката към деня на подаване на заявлението си е отговаряла на всички кумулативно предвидени законови предпоставки по чл. 69б, ал. 1 от КСО за отпускането на лична пенсия ОСВ при условията на посочената разпоредба, с оглед на което така постановения отказ на пенсионния орган се явява издаден при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

По изложените съображения, съдът намира, че следва да отмени оспореното решение. Естеството на въпроса е от компетентността на Ръководителя на ПО при ТП на НОИ-С. град и следва преписката да се изпрати на посочения орган за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателката следва да се присъдят разноски, съгласно представения списък в размер на 1200 лв. възражението за прекомерност е неоснователно, тъй като е съобразено с фактическата и правна сложност на делото и извършените от процесуалния представител на жалбоподател действия по подготовка и осъществяване на процесуално представителство.

С тези мотиви, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на И. П. И., ЕГН [ЕГН], Решение № 2153-21-239 от 07.08.25г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е отхвърлена жалбата на И. П. И. срещу Разпореждане № [ЕГН]/56/ от 15.07.2025 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ-С. град за произнасяне по същество по Заявление вх.№ 2115-21- 4046 от 25.06.2025 г. при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона, в 14-дневен срок, от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. град ДА ЗАПЛАТИ НА И. П. И., ЕГН [ЕГН] сумата от 1200лв. разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от неговото получаване.

Съдия: